

První rok

(Dopis Anny Shirleyové, B. A., ředitelky summersideské střední školy, Gilbertu Blytheovi, studentovi medicíny na Redmond College)

U VĚTRNÝCH TOPOLŮ

DUŠÍ ULÍČKA

S'SIDE, OSTROV PRINCE EDWARDA

PONDĚLÍ 12. ZÁŘÍ

Nejdražší,

to je panečku adresa! No slyšel jsi někdy něco sladšího? Můj nový domov se jmenuje U Větrných topolů a mně to připadá úžasné. Miluji také Duší uličku, která oficiálně neexistuje. Správně se jmenuje Trentova, ale tak jí nikdo neřekne, jedině při vzácných příležitostech, kdy ji zmíní ve *Weekly Courieru*... A to se pak lidi po sobě dívají a ptají se: „Kde to pro všechno na světě je?“ Prostě je to Duší ulička... i když Ti nedovedu říct proč. Už jsem se na to ptala Rebecky Dewové, ale ta mi pověděla jen, že to je Duší ulička odjakživa a že se kdysi před mnoha lety tradovalo, že tam straší. Ale ona že tam nikdy neviděla nic šerednějšího, než je ona sama.

Nesmím ale předbíhat. Ty ještě Rebečku Dewovou neznáš. Ale poznáš

ji, ach ano, poznáš. Tuším, že Rebeka Dewová bude v mých dalších dopisech v budoucnu vystupovat často.

Už se šeří, nejdražší. (Mimochodem, není „šeřit se“ krásné slovo? Mám ho radši než „stmívat se“. Zní jako ze sametu, je plné stínů, a celé je takové... zšeřelé.) Za denního světla patřím světu... a v noci spánku a věčnosti. Ale když se venku šeří, jsem od obojího osvobozena a patřím jen sama sobě... a *Tobě*. A tak chci tuhle denní hodinu zasvětit psaní *Tobě*. Tenhle dopis ale nebude milostný. Mám rozvrzané pero a rozvrzaným perem nemůžu psát milostné dopisy... ani moc ostrým... ani otupeným perem. *Takový* dopis ode mě tedy dostaneš, jedině když budu mít přesně to správné pero. Zatím ti budu vyprávět o svém novém příbytku a jeho obyvatelkách. Gilberte, ony jsou tak *zlaté*.

Včera jsem přijela do města, abych si našla ubytování. Paní Ráchel Lyndeová jela se mnou, prý na nákupy, ale ve skutečnosti, to je mi jasné, aby pro mě ubytování vybrala. Přestože mám humanitní vzdělání a bakalářský titul, paní Lyndeová mě pořád má za nezkušenou dívku, kterou je třeba doprovázet a vést a kontrolovat.

střední škola Summerside

Jely jsme vlakem, a Gilberte, stala se mi hrozná legrační příhoda. Víš, že dobrodružství a příhody se mě odjakživa drží. Jako bych je přitahovala.

Vlak už zajížděl do stanice. Vstala jsem, sehnula se pro kufr paní Lyndeové (měla v plánu zůstat do neděle u přítelkyně v Summerside) a přitom jsem se celou vahou opřela klouby o leslkou opěrku sedadla, aspoň to jsem si myslela. Během vteřiny mi na nich přistála divoká rána, skoro jsem zavyla bolestí. Gilberte, to, co jsem považovala za opěrku, byla ve skutečnosti plešatá hlava nějakého pána. Rozzuřeně na mě zíral, bylo jasné, že se právě probudil. Zkroušeně jsem se mu omluvila a co nejrychleji vystoupila z vlaku. Když jsem ho naposledy zahlédla, pořád mě probodával zlobným pohledem. Paní Lyndeová byla v šoku a klouby na ruce mě bolí ještě teď!

Předpokládala jsem, že nebude těžké najít ubytování, protože všechny ředitele a ředitelky místní střední školy za posledních patnáct let vždycky ubytovávala jistá paní Pringleová. Ta ale z neznámého důvodu už neměla chuť se „nechat obtěžovat“ a odmítla si mě do podnájmu vzít. I v několika dalších pěkných domech měli různé zdvořilé výmluvy. A několik jiných opravdu *nebylo* pěkných. Celé odpoledne jsme chodily po městě a bylo nám horko a přepadla nás únava a rozmrzelost a rozbolela nás hlava... tedy aspoň mě. Už jsem to chtěla v zoufalství vzdát... a vtom přišla Duší ulička!

Jen jsme se zastavily na návštěvu u paní Braddockové, staré známé paní Lyndeové. A paní Braddocková řekla, že by mě snad mohly ubytovat „vdovy“.

„Slyšela jsem, že si chtějí vzít nájemníka, aby měly z čeho platit Rebeku Dewovou. Nebudou si ji už moct dovolit, pokud neseženou nějaké peníze navíc. A kdyby od nich Rebeka odešla, *kdo* by pak dojit tu jejich starou zrzavou krávu?“

Paní Braddocková se na mě přísně podívala, jako by si myslela, že bych tu zrzavou krávu měla dojit *já*, ale nevěřila by mi, že to dovedu, i kdybych jí to na místě odpřísáhla.

„O jakých vdovách to mluvíš?“ vyptávala se paní Lyndeová.

„Přece o tetě Kate a tetě Chatty,“ odpověděla paní Braddocková, jako by to měl vědět každý, i nevzdělaná holka s titulem. „Teta Kate je vdova po panu Amasovi MacComberovi (tedy vdova po kapitánovi) a teta Chatty je vdova po panu Lincolnovi MacLeanovi, tedy obyčejná vdova. Ale říká se jim teto. Bydlí na konci Duší uličky.“

Duší ulička! Tím to bylo jasné. Věděla jsem, že u těch vdov se prostě musím ubytovat.

„Půjďme se tam hned podívat,“ naléhala jsem na paní Lyndeovou. Připadalo mi, že když promarníme třeba jen chvílku, Duší ulička se propadne zpátky do světa pohádek.

„Můžete za nimi jít, ale o tom, jestli vás vezmou, rozhodne Rebeka. Rebeka Dewová má dům U Větrných topolů pod palcem, to vám řeknu.“

Dům U Větrných topolů! To ani nemůže být pravda... ne, vážně ne. Jistě je to sen. A paní Rachel Lyndeová zrovna říkala, že to je zvláštní jméno pro dům.

„Ach, to kapitán MacComber ho tak pojmenoval. Byl to jeho dům, víte. Vysázal kolem dokola spoustu topolů a byl na to pořádně hrdý, i když byl sotvakdy doma a vždycky se zdržel jen chvíli. Teta Kate říkala, že to není dobré, ale nikdy jsme nepřišli na to, jestli myslí to, že kapitán zůstává tak krátce, nebo to, že se vůbec vrací. No, slečno Shirleyová, doufám, že se k nim dostanete. Rebeka Dewová je dobrá kuchařka, a pokud jde o studené brambory, je to hotový génius. Když se jí zalíbíte, budete se mít báječně. Když se jí nezalíbíte... no, tak se jí nezalíbíte, to je celé. Slyšela jsem, že do města přijel nový bankéř a hledá ubytování, tak dá možná přednost jemu. Zvláštní, že vás nevezla paní Pringleová. Summerside je plné Pringleových a polovičnických Pringleových. Říká se jim královská rodina a budete s nimi muset dobře vycházet, slečno Shirleyová, jinak to na summersideské střední nezvládnete. Oni to tu mají odjakživa pod palcem... je tu i ulice, která se jmenuje po starém kapitánovi Abrahamovi Pringleovi. Je to učiněný klan, ale všem jim šéfuji dvě staré dámy z Maplehurstu. Slyšela jsem, že na vás mají pifku.“

„Ale proč?“ zvolala jsem. „Vždyť mě vůbec neznají.“

„O ředitelskou pozici se ucházel jeden jejich bratranec ze třetího kolena a všichni Pringleovi mají za to, že ji měl dostat on. Když přijali vás, všichni do jednoho zvrátili hlavy a zavylí jako vlci. To víte, taková jsou lidi. Musíme je brát, jací jsou, vždyť víte. Na vás budou sladci jak cukrkandl, ale můžete si být jistá, že budou pracovat proti vám. Nechci vás nijak odrazovat, jen vás varuju, abyste byla připravená. Doufám, že se vám povede dobře, i kdyby to mělo být jen jim naschvál. Když vás vdovy vezmou, nebude vám vadit, že budete jíst s Rebekou Dewovou, že ne? Ona není *služka*, víte? Je to kapitánova vzdálená sestřenice. Když jsou u jídla hosti, nesedí s nimi u stolu... v takových případech svoje místo zná... ale kdybyste tam byla v nájmu, samozřejmě by vás nepovažovala za hosta.“

Ujistila jsem úzkostnou paní Braddockovou, že s Rebekou Dewovou budu jíst mileráda, a odtáhla jsem paní Lyndeovou pryč. *Musím* toho bankéře přebít.

Paní Braddocková nás šla vyprovodit ke dveřím.

„A nedotkněte se nějak citů tety Chatty, ano? Ono se jí snadno něco dotkne. Je chuděrka tak citlivá. Víte, ona nemá tolik peněz jako teta Kate... i když ani teta Kate jich nemá příliš. A pak... teta Kate měla ráda manžela... tedy toho svého... ale teta Chatty ne... tedy toho svého. Jaký div! Lincoln MacLean byl starý protiva... ale ona si myslí, že jí to lidé mají za zlé. Máte štěstí, že je dnes sobota. Kdyby byl pátek, teta Chatty by vás ani nevezla v úvahu. Jeden by řekl, že pověřivá bude teta Kate, že? Námořníci taková bývají. Ale přitom je to teta Chatty... a to byl její manžel tesař. Bývala chuděrka moc hezká.“

Ujistila jsem paní Braddockovou, že city tety Chatty pro mě budou posvátné, ale stejně s námi vyšla od domu až na cestu.

„Kate a Chatty se nebudou probírat vašimi věcmi, když budete pryč z domu. Jsou velmi zásadové. Rebeka Dewová možná ano, ale nic na vás neřekne. A na vašem místě bych se nepřibližovala k hlavním dveřím. Používají je jen při vážných příležitostech. Neřekla bych, že byly od Amasova pohřbu jedinkrát otevřené. Zkuste to vedlejším vchodem.“

Klíč nechávají pod truhlíkem na parapetu, když nikdo nebude doma, odemkněte si a počkejte vevnitř. A ať se děje, co se děje, hlavně nechvalte jejich kocoura, protože Rebeka Dewová ho nemá ráda.“

Slíbila jsem, že jim kocoura nepochválím, a tak jsme se konečně vysvobodily. Zanedlouho jsme přišly do Duší uličky. Je to kratičká postranní cesta, která se otvírá do krajiny, a v dálce za ní se rýsuje krásný modravý kopec. Po jedné straně nejsou domy žádné, jen se svažuje dolů k přístavu. Na druhé straně stojí domy jen tři. První je prostě jen dům... nedá se o něm říct nic dalšího. Druhý je velké, mohutné, ponuré sídlo z červených cihel a s kamenným rámováním, s mansardovou střechou podobanou vikýřovými okny a železným zábradlím kolem dokola ploché střechy a obklopené tolika smrky a jedlemi, že dům skoro není vidět. Uvnitř musí být hrozná tma. A třetí a poslední stavení je U Větrných topolů, na samém konci cesty, zepředu je ohraničené travnatou silnicí a z druhé strany opravdovou venkovskou cestou, krásnou a zastíněnou stromy.

Okamžitě jsem se do něj zamilovala. Sám víš, že některé domy Tě na první pohled okouzlí, z nějakého důvodu, který sám ani nedokážeš pojmenovat. Právě takové je to u Větrných topolů. Můžu Ti popsat, že je to bílé... *velmi* bílé stavení... se zelenými... *velice* zelenými okenicemi... s „věžičkou“ v rohu a vikýřovým oknem na každé straně, že je od cesty oddělená nízkou kamennou zídkou, podél níž v pravidelných rozestupech rostou topoly osikovité, a vzadu že je velká zahrada, kde rostou květiny a zelenina rozkošně jedno přes druhé... ale ani to všechno nedokáže vyjádřit jeho kouzlo. Zkrátka ten dům má nádhernou osobnost a něčím trochu připomíná náš Zelený dům.

„Tohle je moje místo... Bylo mi předurčeno!“ vykřikla jsem.

Paní Lyndeová se zatvářila, jako že v předurčení moc nevěří.

„Do školy je to daleko,“ namítla pochybovačně.

„To mi nevádí. Aspoň budu mít dost pohybu. Ach, podívejte se na ten krásný háj bříz a javorů tamhle přes cestu.“

Paní Lyndeová se podívala, ale řekla jen: „Snad tě tu nebudou moc obtěžovat komáři.“

V to jsem doufala i já. Komáry vážně nesnáším. Stačí jediný komár, aby mě udržel „vzhůřeji“ než černé svědomí.

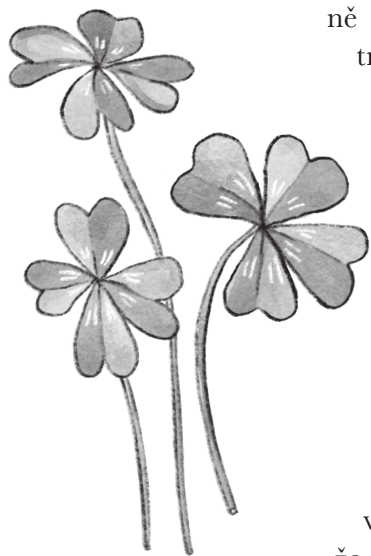
Byla jsem ráda, že nemusíme dovnitř hlavním vchodem. Vypadal tak nevládně... velké dvoukřídlé dveře ze zrnitého dřeva, s výplněmi z květovaného červeného skla. Jako by k domu vůbec nepatřily. Malé zelené postranní dveře, ke kterým jsme došly po rozkošné cestičce z tenkých, placatých kusů pískovce zanořených jeden za druhým do trávy, byly mnohem přátelštější a vlídnější. Podél pěšinky rostly velmi úhledné a spořádané záhony žíhané trávy chrostice a srdcovek

U Větrných topolů

nádherných a tygřích lilií a hvozdíků a božích dřevců a červeno-bílých sedmikrásek a „pivůnek“, jak říká paní Lyndeová. Všechny naráz samozřejmě nebyly v květu, ale bylo vidět, že vykvetly v pravý čas a dobře. Jeden roh vzadu vyplňoval růžový záhon a od toho chmurného sousedního domu oddělovala Větrné topoly cihlová zeď úplně zarostlá psím vínem. Uprostřed zdi byly omšelé zelené dveře a nad nimi stejně obrostlý laťkový oblouk. Přes dveře se pnul šlahoun psího vína, takže bylo jasné, že už je nějakou dobu nikdo neotevřel. Vlastně to byla jen taková dvířka, místo horní půlky zela jen obdélníková díra, kterou jsme zahlédly divokou džungli v zahradě na druhé straně.

Jen co jsme vstoupily brankou do zahrady Větrných topolů, všimla jsem si trsu jetele hned u cestičky. Něco mě přimělo se sehnout a prohlédnout si ho. A věřil bys tomu, Gilberte? Zrovna tam, přímo před mýma očima, byly hned *tři* čtyřlístky! Jestli tohle není znamení, tak nevím! To by nemohli popřít ani Pringleovi. Byla jsem si jistá, že ten bankéř nemá šanci.

Postranní dveře byly otevřené, takže doma zjevně někdo byl a nemusely jsme se dívat pod truhlík. Zaklepalý jsme a ke dveřím přišla Rebece Dewová. Věděly jsme, že je to ona, protože to prostě nemohl být nikdo jiný na celém světě. A nemohla se ani jinak jmenovat.

Rebece Dewové je „něco kolem čtyřiceti“, a kdyby rajče mělo černé vlasy pádící z čela do všech stran, trpytivá černá očka, maličký nosík s tupým koncem a tenkou pusou, vypadalo by přesně jako ona. Všechno na ní bylo o kousek kratší než by mělo být... ruce i nohy i krk i nos... všechno kromě úsměvu. Ten je tak dlouhý, že dosáhne od jednoho ucha k druhému.

Rebeka Dewová

Ale v tu chvíli jsme její úsměv ještě neměly poznat. Zaškaredila se, když jsem se zeptala, jestli bych mohla mluvit s paní MacComberovou.

„Myslíte s paní od kapitána MacCombera?“ zeptala se káravým tónem, jako by v domě žilo aspoň deset paní MacComberových.

„Ano,“ řekla jsem pokorně. Nato jsme byly uvedeny do salonu a ponechány o samotě. Byl to docela hezký pokojík, sice trochu přeplněný ozdobnými dečkami, ale vládl v něm přátelský klid, který se mi líbil. Každý kus nábytku měl své přesné místo, které mu patřilo už mnoho let. A jak ten nábytek zářil! Žádný přípravek z obchodu by nedokázal vytvořit takový lesk, úplně jako zrcadlo. Bylo mi jasné, že to je dílo neúnavných paží Rebece Dewové. Na krbové římsě stála ve skleněné lahvi loď s kompletní takeláží, která velmi zaujala paní Lyndeovou. Nedokázala pochopit, jak se do té lahve mohla dostat... ale připadalo jí, že místnosti dodává „námořnický charakter“.

Pak vešly „vdovy“. Hned mi byly sympatické. Teta Kate je vysoká a hubená a šedovlasá a vypadá trochu stroze... přesně stejný typ jako

Marilla; a teta Chatty zase malá a hubená a šedovlasá a vypadá trochu posmutněle. Možný kdysi bývala moc hezká, ale z její krásy nic nezbylo, až na oči. Ty jsou překrásné... jemné, velké a hnědé.

Vysvětlila jsem, s čím přicházím, a vdovy se na sebe podívaly.

„Musíme se poradit s Rebekou Dewovou,“ řekla teta Chatty.

„Dozajista,“ potvrdila teta Kate.

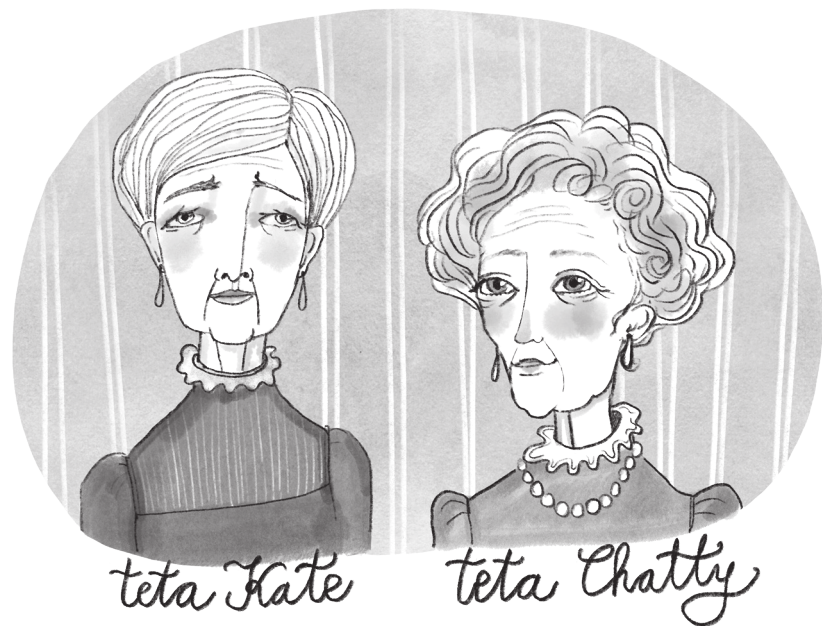
Rebeka Dewová byla tedy povolána z kuchyně. S ní přišel i kocour... velký, huňatý modrý maltézák s bílou náprsenkou a bílým obojkem. Byla bych si ho ráda pohladila, ale na varování paní Braddockové jsem ho ignorovala.

Rebeka na mě hleděla bez náznaku úsměvu.

„Rebeko,“ oslovila ji teta Kate, která, jak už jsem pochopila, slovy neplýtvá, „slečna Shirleyová by se tu ráda ubytovala. Já si ale nemyslím, že bychom ji mohly vzít.“

„Proč ne?“ zeptala se Rebeka Dewová.

„Obávám se, že by to pro vás znamenalo moc velkou zátěž,“ odpověděla jí teta Chatty.

„Na zátěž jsem zvyklá,“ řekla Rebeka Dewová. Gilberte, její jméno a příjmení se *nedají* oddělit. Je to nemožné... i když vdovy to dělají. Oslovuji ji jen Rebeko. Nevím, jak to dovedou.

„Jsme na to trochu staré, aby si tu podávali dveře mladí lidé,“ trvala na svém teta Chatty.

„Mluvte za sebe,“ ohradila se Rebeka Dewová. „Mně je pětáctyřicet a jsem naprosto při smyslech. Já *osobně* si myslím, že by bylo pěkné tu mít někoho mladého. A dívka je vždycky lepší než chlapec. *Ten* by tu *dnem i nocí* kouřil... všichni bychom shořeli ve spánku. Pokud už musíte brát někoho do podnájmů, já radím, vezměte *ji*. Ale samozřejmě je to *váš* dům.“

Pravila a zmizela... Jak rád říkával Homér. Věděla jsem, že tím je věc uzavřená, ale teta Chatty trvala na tom, že se musím jít podívat nahoru, jestli mi bude pokoj vyhovovat.

„Dáme vám pokojík ve věži, drahoušku. Není tak velký jako pokoj pro hosty, ale má na zimu výklenek na kamínka a taky mnohem hezčí výhled. Je z něj vidět na starý hřbitov.“

Věděla jsem, že se mi pokoj bude líbit... Už jenom z toho jména, „pokojík ve věži“, jsem byla nadšená. Připadalo mi, jako bychom se ocitly v té staré písničce, kterou jsme si zpívali v avonleaské škole, o panně, která „žila ve vysoké věži nad šedým mořem“. A opravdu, pokojík byl překrásný. Vystoupaly jsme k němu z patra po malém rohovém schodišti. Byl docela malý... ale ani zdaleka tak malý jako ta hrozná špeluňka, kterou jsem měla na koleji v prvním ročníku na Redmondu. Měl dvě okna, vikýřové na západ a štítové na sever, a v rohu tvořeném věží další trojdílné okno, s křídly, která se otvírala ven, a pod ním poličky na moje knihy. Podlahu pokrývaly kulaté splétané koberečky, nad postelí byla nebesa, a vzorovaný prošívaný přehoz byl tak dokonale ustlaný a uhlazený, až mi připadalo, že by byla škoda si do postele lehnout a spaním ji pokazit. Ta postel, Gilberte, je tak vysoká, že na ni musím lézt po legračních skládacích schůdkách, které jsou přes den zastrčené pod ní. Kapitán MacComber celou tu konstrukci zřejmě koupil někde „v cizině“ a nechal si ji domů dovézt.

Dál tam stála roztomilá rohová skříňka s poličkami lemovanými vroubkovanou bílou tapetou a s dvířky pomalovanými kyticemi květin. Na okenním sedátku ležel kulatý modrý polštář... s hluboko zapuštěným knoflíkem přesně uprostřed, takže vypadal jako buclatá modrá kobliha. A překrásný toaletní stolec se dvěma poličkami... na vrchní se tak

akorát vejde modrý lavor s umývacím džbánkem v barvě drozdích vajíček a na spodní miska na mýdlo a džbán na horkou vodu. Šuplík s mosazným madlem byl plný ručníků, a na poličce nad stolkem seděla dáma z bílého porcelánu s růžovými střevíčky a lesklou stužkou a červenou porcelánovou růží ve zlatých porcelánových vlasech.

A celý pokoj zlatilo slunce, prosvítající záclonami v barvě kukuřice, a stíny topolů zvenčí utkaly na bílých zdech podivuhodnou tapiserii... rozechvělý, neustále se měnící živý gobelín. Ta místnost byla něčím *šťastná*. Připadala jsem si jako ta nejbohatší dívka na světě.

„Budeš tu v bezpečí, to rozhodně,“ uzavřela to paní Lyndeová na odchodu.

„Nejspíš si tu budu připadat trochu stíněně – po té svobodě, co jsem měla u Patty,“ namítla jsem, abych ji trochu poškádlila.

„Svobodě!“ odfrkla si paní Lyndeová. „Svobodě! Nemluv jako Američanka, Anno.“

Dnes jsem se tedy přestěhovala, se vším všudy. Samozřejmě jsem hrozně nerada odjížděla ze Zeleného domu. Nezáleží na tom, jak často a jak dlouho bývám pryč, jakmile přijedu zpátky, okamžitě s ním zase splynu, jako bych nikdy neodjela, a každý odjezd mi znovu trhá

srdce. Vím ale, že tohle místo se mi bude líbit. A já se líbím jemu. Vždycky hned poznám, jestli mě má nějaký dům rád, nebo ne.

Z okna mám krásné výhledy... dokonce i na starý hřbitov, lemovaný řádkou tmavých jedlí, k němuž se jde po točité cestě mezi příkopy. Ze západního okna přehlédnu celý přístav i vzdálené, mlhavé břehy, rozkošné plachetníčky, které mám tak ráda, i lodě, které vyplouvají „vstříc neznámým kotvištím“... úchvatný obraz! Poskytuje tolik „prostoru pro představivost“! Severním oknem vidím do březovo-javorového hájku přes cestu. Víš, že stromy odjakživa uctívám. Když jsme v kurzu angličtiny na Redmondu studovali Tennysona, až bolestně jsem rozuměla Oinóné, která oplakává své uloupené borovice.

Za lesíkem a hřbitovem leží překrásné údolí, jímž se vine silnice jako lesklá červená stužka s tečkami bílých domů kolem. Některá údolí jsou prostě překrásná... člověk ani neví, čím to je. Pouhý pohled na ně přináší potěšení. A v pozadí je zase můj modrý kopec. Pojmenovala jsem ho Král bouří... taková vášeň...

Když chci, můžu tady nahoře být *tak sama*. Ty víš, že být občas o samotě je skvělé. Přítelem mi bude vítr. Bude si kvílet a vzdychat a propěvovat kolem mé věže... bílý zimní vítr... zelený jarní vítr... modrý letní vítr... karmínový vítr podzimu... a divoké vichřice každého ročního období... „bouřný vítr, který plní jeho slovo“. Jak mě tenhle biblický verš pokaždé rozechvěje... jako by mi každičký vítr měl něco sdělit. Odjakživa závidím tomu chlapci z té úžasné knížky George MacDonalda, který létal se severním větrem. Jednou večer, Gilberte, otevřu dokořán okno ve věži a vstoupím do náruče větru... a Rebeka Dewová nikdy nepochopí, jak to, že v mé posteli ten večer nikdo nespál.

Až najdeme svůj „vysněný domov“, můj nejmilejší, doufám, že bude obklopen větrem. Kde asi je? Ten neznámý dům... Budu ho nejvíc milovat při měsíčku, nebo za úsvitu? Ten domov naší budoucnosti, kde budeme mít lásku a přátelství a práci... a sem tam nějaké legrační dobrodružství, kterým se budeme ve stáří smát. Stáří! Budeme jednou staří, Gilberte? Zdá se to nemožné.